

YEM KANUNU

Kanun Numarası : 1734
Kabul Tarihi : 29/5/1973
Yayimlandigi R. Gazete : Tarih: 7/6/1973 Sayi: 14557
Yayimlandigi Düstur : Tertip: 5 Cilt: 12 Sayfa: 2273

*
* *

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Karari ile yürürlüğe giren yönetmelik için, "Yönetmelikler Külliyesi" nin kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakiniz.

*
* *

BÖLÜM I

Amaç ve Kapsam

Madde 1 - Bu Kanunun amacı; hayvanların rasyonel bir şekilde beslenmelerini sağlamak ve hayvansal üretimi geliştirmek üzere, ticarete arz edilecek yemlerin hazırlanması, imali, ithali, ihraci, sürüm ve satışını belli esaslara bağlamaktır.

Madde 2 - Ticarete arz edilecek yemlerin hazırlanması, imali, ithali, sürümü ve satışları ile yemlerin özelliklerine göre sahip olacakları nitelikler ve ihtiva etmeleri gereken temel besin maddeleri cins ve miktarlarının tespiti, bu yemlerin beyana ve tescile tabi tutulmaları ve benzeri hususlar bu kanun hükümlerine tabidir.

BÖLÜM II

Tarifler ve Sınıflandırma

Madde 3 - Bu kanunda geçen baslıca terimlerin anlamları aşağıda gösterilmiştir:

Yem: Madde ve enerji bakımından hayvanın yaşama ve verim ihtiyaçlarını karıştırmak amacıyla ve belli sınırlar ve şartlarda yedirildiği zaman hayvan sağlığına zararlı olmayan organik ve inorganik maddeler veya bunların karışımlarıdır.

Beyan: Ticarete arz edilecek yemlerde değeri tayinine esas olan temel besin maddeleri oranlarının yazılı olarak belirtilmesidir.

Ruhsat: Yem imal etmek üzere kurulan işletmelere asgari teknik ve sağlık şartlarını haiz olmaları halinde verilen yem imal belgesidir.

KANUNLAR, SUBAT 1989 (EK - 3)

Tescil: Beyana tabi olan yemlerin ihtiva ettikleri her türlü maddelerin adlari ile yemin ticari adi ve nevinin ve deger tayinine esas olacak temel besin maddeleri muhtevalari itibariyle norm veya standartlara uygun olmalari halinde Tarim Bakanliginca ilgili kütüğe kaydedilmesidir.

Kontrol: Yem imal eden isletmelerin asgari teknik ve saglik sartlari yönlerinden denetimi ile yemlerin beyan ve tescile uygunluklarini tespit için yapılan fiziksel, kimyasal ve gerektiğinde biyolojik muayene ve analizlerdir.

Temel besin maddeleri: Yemlerin terkiibinde bulunan ve deger tayinine esas olan hamprotein, hamyag, hamselüloz, azotsuz özmaddeler, kalsiyum, fosfor ve benzeri besin maddeleridir.

Madde 4 - Bu kanuna göre yemler asagida belirtildigi sekilde siniflandirilmistir:

a) Kökeni bitkisel olan yemler: Yas veya kuru olarak dogrudan dogruya kullanilmaya elverisli olan her nevi otlar ile ögütölmemis tane yemler, kök,yumru, meyve, saman, silaj yemleri ve benzeri bitkisel yemlerdir.

b) Kökeni bitkisel olan sanayi kalintilari: Bazi bitkisel ürünlerin islenmesi sirasinda elde olunan un, nisasta, bira, seker, bitkisel yag ve benzeri sanayinin kalintisi olarak ortaya çıkan ve yem olarak kullanilabilen maddelerle ögütölmüs her türlü bitkisel yemlerdir.

c) Kökeni hayvansal olan yemler: Hayvan ve organlari ile hayvansal ürünlerin özel surette kurutulmasi ve ögütölmesinden elde olunan et unu, et - kemik unu, kemik unu, kadavra unu, kan unu, balik unu, süt ve süt sanayi kalintilari ve benzeri yemlerdir.

d) Mineral yemler: Kalsiyum, fosfor, tuz, iz mineraller, sentetik üre,amon-yum tuzlari ve benzeri gibi sadece mineral maddeler veya bunlari karisimlari-ndan ibaret olan yemlerdir.

e) Yemlik preparatlar: Kimyasal analiz, sentez veya istihraç yollari ile fabrikasyon seklinde elde olunan ve yemin degerini artirmaya yardim edebilecek karakterdeki müstahzarlar ile antibiyotik, hormon ve vitaminler gibi koruyucu maddeleri ihtiva eden yemlerdir.

Hayvan hastaliklari-ningin tedavisi veya önlenmesi maksadiyle kullanilan sulfa-mid, antibiyotik, hormon ve vitamin gibi ilaç ve maddeler bu tarif disindadir.

f) Karma yemler: Çesitli yemlerin standardina uygun olarak karistirilmasiy-le elde olunan yemlerdir.

BÖLÜM III

Beyan, Tescil, Ruhsat ve Kontrol Isleri

Madde 5 - Bu kanuna tabi yemleri satis için imal eden resmi ve özel isletme ve kurumlar yemlerin içinde bulunan ve deger tayinine esas olan temel besin maddeleri oranlarini ve karisima giren yemlerin adlarini yazili olarak bir beyanname ile Tarim Bakanligina bildirmekle yükümlüdürler.

Hangi yemlerin beyana veya tescile tabi olacagi Tarim Bakanliginca tayin ve ilan olunur.

Yemlerin deger tayinine esas olan temel besin maddeleri oranlari; ambalajli olarak satilan yemlerin ambalajlari üzerine veya etiketlerine,

Hastalıkların bulasmasını önleme bakımından, bir defa kullanılmış bulunan yem ambalaj kaplarının nev'i ve vasıflarına göre, tekrar yazılır. Ambalajsız olarak satılanların ise yüz kilodan fazla miktarlardaki satışlarda, satıcı tarafından verilecek garanti belgesinde belirtilir. Kullanılabilme şartları yönetmelikte belirtilir.

Madde 6 - Tescile tabi olan yemlerin, ticarete arz edilebilmesi için önceden Tarım Bakanlığına tescil ettirilmesi mecburidir. Tescil ile ilgili esaslar yönetmelikte gösterilir.

İthal edilecek tescile tabi yemler de bu hükme tabidir.

Madde 7 - Bu kanun kapsamına giren kökeni hayvani olan yemler, mineral yemler, yemlik preparatlar ile karma yemler gruplarına dahil olan yemleri satış için imal eden resmi ve özel işletme ve kurumlar yem imalatına geçmeden önce bu kanuna göre Tarım Bakanlığından ruhsat almaya mecburdurlar.

Bu gibi işletme ve kurumların tabi olacağı asgari teknik ve sağlık şartları yönetmelikte gösterilir.

Gerektiği hallerde yemlerin toptan ve perakende satış fiyatları ilgili Bakanlıkların mütalaası alınarak Tarım Bakanlığınca tespit olunur.

Ruhsat verilen işletmeler Tarım Bakanlığı yetkilileri tarafından yılda en az iki defa kontrol edilir.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına verdiği yetkiler saklıdır.

Madde 8 - Bu kanunun kapsamına giren yemlerin ihrac ve ithali ilgili Bakanlıkların mütalaası alınmak suretiyle Tarım Bakanlığının iznine tabidir.

Beyan ve tescile tabi olan yemlerin ticarete arz edilirken veya ithal ve ihracı sırasında fiziksel, kimyasal, biyolojik muayene ve analizlere dayanan kontrolleri Tarım Bakanlığınca yapılır. Kontrol için alınan örneklerin muayene veya analiz sonuçları en geç 30 gün içinde ilgililere bildirilir. Muayeneleri yapılmayan ve sonuçları ilgililere bildirilmeyen yemler satışı çıkarılamaz.

Bu gibi yemlerden alınacak örneklerin şekil ve miktarları, bunların muayene ve analiz metotları, rapor düzenlenmesi vesair ile ilgili hususlar yönetmelikte gösterilir.

Kontrol sonunda beyana ve tescile uygun olmadığı tespit edilen yemler hakkında bu kanuna göre gerekli işlemler yapılır. Bu kanunda açık hükümler bulunmaması halinde genel hükümlere göre hareket edilir.

Madde 9 - İmalatçı, satıcı veya bunların temsilcileri muayene veya analiz sonuçlarına en çok 30 gün içinde itiraz edebilirler. Bu takdirde yeniden yapılacak muayene ve analiz Tarım Bakanlığının diğer bir laboratuvarında veya üniversitede yaptırılır. Bu laboratuvarın vereceği rapor kesindir.

Madde 10 - Tarım Bakanlığının yetkili elemanları yem imal, depo ve satış yerlerine kontrol ve örnek almak maksadıyla izinsiz girebilirler.

Bu yerlerin sahipleri veya temsilcileri kendilerinden istenen bilgileri, yem ve yemlerle ilgili maddeleri göstermeye ve kontrolü sağlayıcı tedbirleri almaya mecburdurlar.

Yem depolama ve satışı arz etme yerleri Tarım Bakanlığının ruhsatına tabidir.

Madde 11 - Tarım Bakanlığınca kontrol edilmek üzere alınan yem örnekleri için bedel istenmez.

*

BÖLÜM IV Cezai Hükümler

Madde 12 - Beyan veya tescildeki nitelige uymayan veya ambalajdaki vasif veya markasi degistirilmis yahut tahrif edilmis olan veya bozulmus yahut degistirilmis veya karistirilmis yemleri; satisa arzedendenler,bir aydan alti aya kadar hapis ve 500 liradan 2500 liraya kadar agir para cezasi ile cezalandirilir. Hayvan sagligi için tehlikeli olan her çesit yemleri satisa arzedendenler,üç aydan bir seneye kadar hapis ve 1000 liradan 5000 liraya kadar agir para cezasi ile cezalandirilir.

Her iki halde, üç aya kadar, failin cürme vasita kildigi, meslek ve sanatın tatiline ve suç mevzuu yemlerin müsaderesine de hükmolunur.

Madde 13 - Bu kanunun 6, 7, 8 ve 10 uncu maddelerinde yazili mecburiyetlere uymayanlar 250 liradan 1000 liraya kadar hafif para cezasi ile cezalandirilir.

Madde 14 - Beyana veya tescile tabi olduklari halde,beyan veya tescil edilmemis bulunan yemler Tarim Bakanligınca usulüne göre satistan men edilir.

Madde 15 - Bu kanunda yazili suçlara iliskin davalar sulh mahkemelerinde görülür.

BÖLÜM V Kurulus

Madde 16 - Bu kanunun kapsadigi hizmetleri ifa etmek üzere Tarim Bakanligi bünyesinde "Yem Tescil ve Kontrol Isleri Dairesi" kurulur.

BÖLÜM VI Türlü Hükümler

Madde 17 - Yem fabrikasi kurmak isteyen gerçek ve tüzel kisiler Tarim Bakanligina müracaatla kuracaklari fabrikanin teknik özellikleri ve üretecekleri yemler bakımından müsaade almak zorundadirlar.

Madde 18 - Tescil ettirdikleri yemleri imalden veya ruhsat aldiklari halde yem imalinden vazgeçenler durumu bir ay içinde yazili olarak Tarim Bakanligina bildirirler.

Madde 19 - Türkiye'den transit olarak geçecek yemler bu kanun hükümlerine tabi degildirler.

Madde 20 - Bu kanunun yayimi tarihinden itibaren alti ay içinde kanunun uy-gulama seklini göstermek ve kanunun yönetmelige biraktigi hususlari düzenlemek üzere Tarim Bakanligınca bir yönetmelik hazirlanir ve Bakanlar Kurulu karariyle yürürlüğe konulur.

Geçici Madde 1 - Beyana veya tescile tabi yemlerin imalatçilari ve saticilari bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içinde beyan ve tescil ile ilgili hususlari yerine getirmekle yükümlüdürler.

Geçici Madde 2 - Bu kanunun yürürlüğe girdigi tarihte mevcut olan ve yem imal eden kurumlar veya isletmeler bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içinde Tarim Bakanligina basvurarak ruhsat almaya mecburdurlar.

Madde 21 - Bu kanun yayimi tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 22 - Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.